

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Litovel, Jungmannova 655, okres Olomouc

Jungmannova 655, 784 01 Litovel

Identifikátor školy: 600 140 971

Termín konání inspekce: 13. – 19. listopad 2003

Čj.:	m4-1003/03-11071
Signatura:	km2zx121

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole a školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole ve vyučovacích předmětech český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, přírodopis, matematika, fyzika, informatika a výpočetní technika, tělesná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a školní družině ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v uvedených předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a školní družině ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Litovel, Jungmannova 655 byla zřízena jako příspěvková organizace s účinností od 1. ledna 1993. Sdružuje základní školu s kapacitou 605 žáků a školní družinu s kapacitou 75 žáků. Ke dni inspekce bylo do 2 oddělení zařazeno 50 pravidelně a 12 nepravidelně docházejících žáků.

Škola nemá vlastní školní jídelnu, zřízena je pouze výdejna stravy, kam se dováží jídlo z hlavní školní jídelny města.

Do základní školy dojíždějí žáci ze 17 sousedních obcí. Ve školním roce 2002/2003 ji navštěvovalo ve 23 třídách 487 žáků, v letošním školním roce došlo k úbytku 3 tříd a poklesu žáků na 415. Stanovená kapacita školy je využita z 69 %. Průměrná naplněnost činí přibližně 21 žáků na třídu.

V nabídce vzdělávacích programů škola reaguje na požadavky rodičů i žáků, profiluje se v oblasti výuky cizích jazyků a informatiky. Výchovně-vzdělávací proces probíhá podle učebního dokumentu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve vybraných třídách 3. - 9. ročníku podle učebních dokumentů čj. 16 333/96-22-21 (rozšířená výuka cizích jazyků - RVJ), od školního roku 2001/2002 v jedné třídě 6. a 7. ročníku podle učebních dokumentů čj. 16 845/2001-22 (rozšířená výuka informatiky a výpočetní techniky - RVIVT). Z cizích jazyků jsou vyučovány anglický jazyk, německý jazyk, v letošním školním roce byla zahájena výuka španělského jazyka.

Rada školy není zřízena, ve škole pracuje rodičovské sdružení.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovně-vzdělávací proces zajišťuje 33 pedagogických pracovníků. V předcházejícím období nastaly výraznější změny v pedagogickém sboru způsobené jednak úbytkem tříd, jednak odchodem skupiny učitelů do starobního důchodu. Z organizačních důvodů došlo v tomto školním také ke zrušení funkce jednoho zástupce ředitele. Tyto změny neměly zásadní negativní dopad na aprobovanost výuky. Většina pedagogů splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, skladba úvazků koresponduje s jejich kvalifikací. Také obě vychovatelky ve školní družině mají požadované vzdělání, v rozporu s platnou právní normou však nebyla určena vedoucí vychovatelka. Vedením družiny byla pověřena zástupkyně ředitele. Funkci výchovného poradce vykonává zkušený učitel, který však neabsolvoval příslušné kvalifikační studium.

Kompetence a povinnosti vedoucích pracovníků jsou rovnoměrně rozděleny tak, aby bylo zajištěno účinné řízení. Organizace činnosti školy se dlouhodobě opírá o tzv. garanty předmětů a zástupce ročníků metodického sdružení. Jejich působení se pozitivně projevuje zejména v oblasti organizování (soutěže, olympiády, akce) a materiálně-technického vybavení, částečně v kontrole dodržování učebních osnov a koordinaci práce učitelů příslušných předmětů. V menší míře je řešena problematika metodické činnosti a hodnocení výsledků vzdělávání, rezervy mají v oblasti plánování učiva. Efektivním nástrojem řízení jsou mj. pravidelné provozní porady, funkčnost informačního systému vzhledem k pracovníkům školy zvyšuje interní počítačová síť. Kontrolní činnost v průběhu 1. čtvrtletí tohoto školního roku byla vhodně zaměřena na oblast provozní i výchovně-vzdělávací. Prioritou hospitací byla kvalita výuky na 1. stupni a práce začínajících učitelů, kterou průběžně usměrňují uvádějící učitelé. Negativem je skutečnost, že obecné závěry zjištěné vedením školy při kontrolní činnosti byly na poradách řešeny pouze okrajově, vyučujícím tak chyběly adekvátní podněty směřující ke zlepšení jejich pedagogické práce. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází zejména z nabídek Pedagogického centra. Vzájemné předávání informací a zkušeností mezi učiteli je zajištěno prostřednictvím garantů, rezervy jsou v kontrole aplikace získaných poznatků ve vyučovacím procesu. Systematicky pokračuje vzdělávání pedagogů v oblasti práce s výpočetní technikou a výuky cizích jazyků.

Vedení školy vytvořilo nástroje pro hodnocení práce pracovníků školy, kritéria pro přiznávání nenárokových složek platu jsou dostatečně motivující ke zkvalitnění jejich pracovních výkonů, současně umožňují diferencování. Škola začíná uplatňovat prvky autoevaluace. Hodnocení vlastních vyučovacích hodin učiteli 1. stupně včetně vypracování dílčích závěrů, přijímaná opatření a vzájemné předávání zkušeností má pozitivní dopad na kvalitu výchovně-vzdělávací práce.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti školy a školní družiny jsou celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Celkové prostorové podmínky školy odpovídají potřebám vzdělávání a výchovy. Výuka je realizována ve dvou budovách vzdálených od sebe cca 5 minut chůze.

Třídy 1. - 3. ročníku jsou vyučovány v samostatné účelově adaptované budově bývalé mateřské školy. Prostorové podmínky jsou vzhledem k počtu žáků na odpovídající úrovni, žáci a učitelky mají k dispozici také další místnosti a kabinety, které jsou s učebnami organicky propojeny. Špatný technický stav exteriéru budovy dosud nebyl řešen z důvodu jejího zvažovaného předání zřizovateli. Učebny jsou vybaveny především renovovaným žakovským nábytkem, prostředí je funkčně a esteticky upraveno s využitím prací žáků a řadou výukových materiálů.

V hlavní budově jsou umístěny učebny 4. – 9. ročníku, odborné učebny, jedno oddělení školní družiny a výdejna stravy. Interiér budovy (včetně malé tělocvičny) odpovídá jejímu stáří, i když prochází částečnou rekonstrukcí, jejíž součástí jsou i nově vybudované, esteticky upravené prostory půdní vestavby. Venkovní školní sportovní areál tvoří antukové hřiště a multifunkční hřiště s asfaltovým povrchem, pro tělesnou výchovu je používán i přírodní městský pozemek v těsné blízkosti školy. V době mimo vyučování jsou sportoviště přístupná veřejnosti.

Odborné učebny (např. fyziky, výtvarné výchovy) slouží v některých případech současně jako kmenové. Jejich interiér je opatřen četnými nástěnnými materiály, trojrozměrnými

pomůckami a audiovizuální technikou, pomůcky i technika byly ve sledované výuce využívány. V jedné jazykové učebně je rovněž počítač s výukovým programem anglického a německého jazyka včetně dvojjazyčného slovníku. Kvalitně vybavená učebna informatiky slouží i k výuce dalších předmětů. Tělocvična v přízemí hlavní budovy je vybavena starším značně opotřebovaným náradím.

Výuka ostatních sledovaných předmětů probíhala převážně v esteticky málo podnětném prostředí včetně učebny 1. stupně, která je spolu s oddělením ŠD umístěna v části určené k rozsáhlé rekonstrukci (propadlá podlaha, oprýskané nátěry a špinavá malba).

Standardní vybavení převážně staršími, ale funkčními pomůckami, umožňuje plnění zvoleného vzdělávacího programu. Řadu nástěnných i manipulačních pomůcek si učitelé vyrábějí svépomocí. Citelně chybějí pomůcky pro výuku matematiky na 1. stupni, zvláště číselné osy.

Žáci používají schválené učebnice a učební texty, některé však obsahově zcela nekorespondují s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu (např. matematika nebo český jazyk na 1. stupni). Pro jazykovou výuku mají učitelé k dispozici dostatek titulů mimočítankové četby, odborných jazykových i literárních příruček. Dostatečný knižní fond žákovské knihovny je žáky průběžně využíván.

Činnost školní družiny probíhá v samostatných hernách, vybavených starším udržovaným nábytkem. Prostředí oddělení umístěného v hlavní budově však není podnětné a nepodporuje rozvoj estetického citění žáků. Podle potřeby probíhá činnost v tělocvičně, některých odborných učebnách 2. stupně, na hřišti nebo zahradě. Družina je dostatečně vybavena učebními pomůckami, konstrukčními stavebnicemi, společenskými a stolními hrami.

Vedení školy podporuje postupné vytváření materiálního zázemí pro aktivní učení žáků. Materiálně-technické zdroje jsou využívány, kontrola je v této oblasti funkční, plánování koncepční.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti školy jsou ve sledovaných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a školní družině dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

- Výuka se řídí schválenými učebními dokumenty, učební plány zvoleného vzdělávacího programu Základní škola (modifikace pro třídy s RVJ a RVIVT) jsou dodrženy. Profilace školy je rozvíjena také zařazením odpovídajících volitelných předmětů a zájmových kroužků. Navýšení týdenní hodinové dotace o jednu hodinu v 8. a 9. ročníku bylo provedeno v souladu s metodickým pokynem MŠMT posílením hodinové dotace matematiky a českého jazyka. K datu inspekce byly učební osnovy kontrolovaných předmětů dodržovány. Kontrolovaná dokumentace průkazně zachycuje ve sledovaných předmětech průběh vzdělávání. Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami byly vypracovány individuální vzdělávací programy.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

- Vedení školy má vytvořen systém kontroly dodržování učebních osnov (tvorba časově tematických plánů učiva, zodpovědnost a kompetence garantů jednotlivých předmětů, hospitační činnost, kontrola dokumentace třídního učitele, provozní porady), který však není vzhledem k nedostatkům zjištěným v oblasti plánování učiva dostatečně funkční, což se negativně projevilo při kontrole plnění učebních osnov v minulém školním roce.

Kontrola plnění učebních osnov není dostatečně účinná.

- Organizace a řízení výchovně-vzdělávacího procesu (počty hodin v jednom dni, v jednom sledu, délky přestávek) je plně v souladu s platnou právní normou. Skladba rozvrhu hodin většinou respektuje obecné didaktické a psychohygienické zásady. Školní řád obsahuje téměř všechna doporučená ustanovení, práva žáků formulovaná do jednoho bodu vytvářejí příznivé podmínky pro řešení jejich výukových problémů, komunikaci s učiteli i vedením školy. Informační systém školy vůči rodičům i žákům je vytvořen, je zajištěna i zpětná vazba, např. formou anket a dotazníků nebo účastí vedení školy na pravidelných jednáních Rodičovského sdružení. Ke zlepšení vzájemné komunikace mezi školou a rodiči přispívá organizování společných akcí pro žáky, rodiče a učitele. K prezentaci názorů využívají žáci školní časopis i schránku důvěry. Ředitel školy podněty přebírá, vyhodnocuje a přijímá opatření. Některé záznamy a sdělení rodičům v žakovských knížkách nepodávají přesné informace o průběhu a výsledcích vzdělávání.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy je funkční.

- Výchovný poradce je ve funkci krátce, v problematice výchovného poradenství se teprve orientuje. Pozitivem je znalost místních podmínek a prostředí. Jeho činnost je plánovitá, navazuje na koncepční záměry školy a rozvíjí je. Zajišťuje metodickou a informační činnost v oblasti profesionální orientace žáků, péči o žáky se specifickými poruchami učení a chování, poradenskou a metodickou činnost směrem k pedagogům, žákům a jejich rodičům. Podílí se na zpracování individuálních vzdělávacích programů pro integrované žáky. Pozitivem je zařazování otázek programu volby povolání do několika předmětů a závěrečné vyhodnocení jeho účinnosti vzhledem k výsledkům přijímacího řízení v závěru minulého školního roku. Průběžně spolupracuje s pedagogicko psychologickou poradnou a se školním metodikem prevence zejména při zajišťování akcí k prevenci sociálně patologických jevů. Se službami výchovného poradenství jsou seznámeni žáci i jejich zákonní zástupci. Vedení školy vytváří žádoucí podmínky pro výkon funkce – materiální, prostorové – samostatný kabinet s přístupem na internet, na provozních poradách má dostatečný prostor k realizaci cílů a předávání informací.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a matematika na prvním stupni

Časové a tematické rozvržení učiva je přehledné a funkční, bylo však naplánováno také učivo přesahující rámec osnov. Sledované hodiny většinou vedly plně kvalifikované učitelky, což mělo pozitivní dopad na výslednou kvalitu výuky.

Struktura vyučovacích hodin, obsah i rozsah učební látky většinou odpovídaly stanoveným výukovým cílům i aktuálnímu stavu tříd. Opakování a upevňování učiva převážně navazovalo na výsledky zjištěné prověrkami a vyhodnocením domácí přípravy.

Výchovně-vzdělávací práce ve sledovaných předmětech byla převážně založena na frontálním praktickém vyučování vhodně doplňovaném inovativními metodami práce (diferencované vyučování, srovnávací opakování učiva, použití prvků činnostního učení, účelné využívání rytmicko-dynamického kruhu). Uplatněné metodické postupy zaměřené na rozvoj pozornosti, soustředění a paměti vycházely z principu dětské hravosti a směřovaly k rozvíjení aktivity a tvořivosti žáků. Ke kladům sledované výuky patřilo prolínání literárně-výchovného a přírodovědného učiva, spojení hromadného a výběrového čtení s dramatizací, třídění jevů podle předem zadaných kritérií a tvorba příkladů na daný výsledek. Didaktický efekt přineslo opakování učební látky prostřednictvím básní, písní i pohádek.

Negativem bylo zadávání neefektivní samostatné práce spojené s přetěžováním žáků, dílčí nedostatky v algoritmu řešení slovních úloh, metodické i věcné chyby spojené s nedůsledným

odůvodňováním pravopisných jevů, nejednotné používání matematické terminologie a symboliky, ukládání nepřiměřených domácích úkolů.

Obecné zásady psychohygieny (zařazování nejrůznějších psychorelaxačních technik zaměřených na rozvoj citu, tvořivé fantazie a působících proti únavě žáků) byly ve sledovaných předmětech dodržovány jen ojediněle.

Úvodní motivace (aktualizace obsahu, využití schopnosti empatie, střídání vyprávění a dialogů, poskytnutí prostoru pro uplatnění vlastních zkušeností) orientovala pozornost žáků na vztahy, postoje, vlastnosti a širší souvislosti, průběžná motivace byla uplatňována v menší míře.

Úroveň vědomostí a dovedností žáků byla hodnocena především známkami, zvláště v nižších ročnících využívaly učitelky povzbuzení, pochvaly i pohlazení.

Výchova k souvislému ústnímu projevu a k umění naslouchat ostatním byla zaměřena především na pěstování smyslu pro spolupráci, v menší míře bylo tolerováno používání jednoslovných a kusých odpovědí žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a matematice byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v jazycích (český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, španělský jazyk)

Obsahové i časové rozvržení učební látky sledovaných předmětů koresponduje s učebními osnovami a umožňuje plnit i specifické cíle výuky jazyků. Stanovené vzdělávací cíle ve sledovaných hodinách v běžných třídách (bez RVJ) nezohledňovaly v některých případech žáky se specifickými vývojovými poruchami učení. Probírané učivo logicky navazovalo na učivo předchozí.

Všichni učitelé jazyků splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené právními předpisy, což mělo příznivý vliv na průběh výuky.

Při volbě metod vyučující respektovali komunikativní pojetí výuky cizím jazykům. V nižších ročnících byly používané metody založené na pozorování, poslechu, tvořivých činnostech a hře. Jazyková výuka byla výrazně propojována s výchovou pohybovou, výtvarnou a hudební. Ve vyšších ročnících byl zařazován poslech se zpětnou kontrolou jeho porozumění. Učitelé zařazovali cvičení k rozvoji řečových dovedností, čtení i písemného vyjadřování. Nenásilnou formou s využíváním zkušeností žáků byly prezentovány reálie zemí příslušných jazykových oblastí.

Učitelé českého jazyka uplatňovali různé didaktické postupy a formy v souladu s cílem a obsahem výuky. Nedostatečná pozornost byla věnována kvalitě ústního projevu.

Materiální podpora výuky byla velmi dobrá. V hodině německého jazyka měli žáci možnost vyhledávat české významy německých slov na počítači.

V cizích jazycích se dařilo učitelům podněcovat aktivitu žáků. Motivováni byli pestrostí metod a forem práce, zvolenými tématy i převahou pozitivního hodnocení. Ve vzájemné komunikaci převažovala pozitiva, ojediněle neposkytovaly učitelé žákům relevantní odpovědi na jejich dotazy.

Podklady pro klasifikaci a hodnocení získávají učitelé průběžně formou ústního i písemného zkoušení, které je však převažující a neposuzuje tak zvládnutí komunikativních dovedností žáků. Hlubší analýza výsledků vzdělávání se v jazycích neprovádí.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v jazycích byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na 2. stupni

Rozvržení učiva na školní rok obsahově koresponduje s učebními osnovami, náročnost zařazeného rozšiřujícího učiva v jedné třídě 9. ročníku bez diferenciací nebyla adekvátní schopnostem žáků. Kontinuita výuky je zajištěna, ale ne vždy s pravidelným střídáním učiva aritmetiky a geometrie. V hospitovaných hodinách stanovili učitelé vzdělávací cíle většinou přiměřeně k aktuální úrovni vědomostí žáků.

Všichni učitelé matematiky splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což mělo pozitivní vliv zejména na odbornou úroveň.

Většina hospitovaných hodin měla ucelenou stavbu, převažovala řízená frontální činnost doplněná samostatnou prací, ve dvou hodinách byly naplánovány čtvrtletní písemné práce. Vyučující s nejvyšším úvazkem hodin matematiky zaujala ve sledovaných hodinách příkladnou organizací a psychohygienou výuky.

Účinná motivace byla založena na užití příkladů z praxe, uplatňování mezipředmětových vztahů. Vstupní motivace se často omezila pouze na sdělení výukových cílů. Žáci měli zpravidla dostatek prostoru pro vyjádření a obhájení názoru, jejich vyjadřovací schopnosti však nebyly vždy rozvíjeny. Ve většině hodin žáci pracovali se zájmem, probírané učivo nevyžadovalo využití učebních pomůcek.

Na převládající příznivou atmosféru měl vliv vzájemný respekt, verbální projev učitelů a jejich pozitivní přístup k žákům.

Slovní hodnocení výkonu žáků mělo povzbuzující účinek, motivačně působila i případná klasifikace. K sebehodnocení nebyli žáci vedeni. Četnost klasifikace od začátku školního roku byla přiměřená.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech fyzika a informatika

Fyziku vyučují čtyři a informatiku dva učitelé. Pouze jedna vyučující informatiky nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku tohoto předmětu, na kvalitu výuky neměla tato skutečnost negativní dopad.

Učivo obou předmětů je naplánováno v návaznosti na učební osnovy. V obsahu fyziky jednotlivých ročníků paralelních tříd s různými vyučujícími jsou však rozdíly, což komplikuje např. srovnání výsledků vzdělávání nebo konzultaci výukových problémů. Laboratorní práce fyziky jsou plánovány systematicky. V hospitovaných hodinách navazovaly stanovené výukové cíle na probírané učivo, byly přiměřené obsahem i rozsahem.

Vyučující volili metody práce, které umožňovaly žákům aktivní osvojování učiva. Získávání nových, procvičování a prohlubování dříve získaných poznatků ve fyzice bylo realizované na základě heuristického přístupu. Názornost výuky i motivace žáků byla podpořena frontálním (včetně práce ve skupinách) nebo demonstračním pokusem, aplikací teoretických poznatků v praxi, řešením konkrétních příkladů a situací, využitím vhodných pomůcek, didaktické i výpočetní techniky. Žáci měli většinou dostatek prostoru pro vyjádření názoru, vyslovení hypotézy a její zdůvodnění, přípravou a předváděním pokusů si osvojovali manuální zručnost a rozvíjeli komunikativní dovednosti. V informatice byla vhodně skloubena část teoretická a praktická, při níž žáci samostatně uplatňovali získané vědomosti realizací zadaných projektů, prostřednictvím aktualit nenásilně rozšiřovali svůj rozhled. Způsob vedení hodin, střídání činností a vhodné pracovní tempo umožňovaly uplatňovat vhodné psychohygienické zásady výuky.

Hodnocení žáků působilo většinou motivačně, klasifikace byla zdůvodněná, v části výuky měli žáci prostor k sebehodnocení, závěrečné hodnocení bylo uplatňováno nepravidelně.

Četnost klasifikace za 1. čtvrtletí dle žákovských knížek je přiměřená, žáci nebyli přetěžováni nadměrným množstvím prověrek.

Příznivou pracovní atmosféru vytvářeli učitelé způsobem komunikace a pozitivním přístupem, žáci svou aktivitou a zájmem.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech fyzika a informatika byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodopise

Předmětu vyučují dva vyučující, jeden bez předepsané odborné způsobilosti. Uvedená skutečnost se na kvalitě výuky negativně neprojevila.

Plánovité rozvržení učiva, vhodně členěného po jednotlivých ročnících do tematických celků, korespondovalo s učebními osnovami.

Sledovaná výuka měla rozdílnou úroveň. V části hospitovaných hodin převládal činnostní charakter s prvky průběžné motivace a prezentace učiva v širším kontextu. Poměrně rychlé, schopnostem žáků adekvátní pracovní tempo aplikované frontální formou s promyšleným pestrým střídáním činností v intencích psychohygieny, vedlo k vysoké efektivitě výuky. Oboustranně bezproblémová komunikace společně s vystupováním vyučujícího přispívaly k příjemné pracovní atmosféře. Hodnocení znalostí žáků probíhalo průběžně v různých formách podle předem známých kritérií, žáky nestresovalo. Jeho součástí bylo i hodnocení obsahu a interpretace vlastních referátů, při němž byl kladen důraz na rozvoj verbálních komunikativních dovedností.

Na psychohygieně a efektivitě zbývající části sledovaného vyučovacího procesu se negativně projevila redukce vstupní motivace na oznámení cíle hodiny, absence průběžné motivace, jednotvárné metody a formy práce, nevhodné časové členění vyučovací hodiny, navozování a tolerování jednoslovných odpovědí, časté užívání nespisovných výrazů vyučujícím, méně frekventované hodnocení znalostí, chybějící závěrečné zhodnocení a drobné terminologické nedostatky.

Vyučující využívali názorné pomůcky i dostupný přírodní materiál, částečně i z vlastních zdrojů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodopise byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na 2. stupni

Předmět vyučují tři učitelé, z nichž dva nesplňují podmínky odborné způsobilosti, což se v jednom případě negativně projevilo na kvalitě výuky.

Učivo je plánovitě rozvrženo po tematických celcích do bloků, jeho obsah koresponduje s osnovami. U tematických celků sportovní gymnastika a sportovní hry chybí v mnoha případech konkretizace cílů učiva.

Některé vyučovací hodiny byly chronologicky účelně členěny a efektivně využity. Převládala v nich skupinová forma organizovaná na stanovištích, doplněná individuální diagnostikou chyb a účelnou materiální podporou, průběžnou motivací a přiměřenou náročností. Stálé povzbuzování žáků spolu s adekvátním vystupováním vyučující a příjemnou pracovní atmosférou přispívaly ke zkvalitnění vyučovacího procesu. Rytmizace pohybu ve spojení s hudbou, důraz na estetiku pohybu a správné držení těla se vyskytovaly sporadicky.

K nedostatkům části hospitovaných hodin patřila absence rušné části, nízká fyziologická účinnost, nevhodné řazení činností, nedodržování didaktických zásad, malá efektivita výuky způsobená neadekvátní aplikací metod a forem, chybějící závěrečné zhodnocení, výběr cvičební plochy bez ohledu na klimatické podmínky a drobné terminologické nepřesnosti.

Hodnocení dovedností žáků probíhalo pravidelně, s jeho výsledky byli zákonní zástupci seznamováni.

Komunikace byla oboustranně bezproblémová, vystupování vyučujících odpovídalo všem činitelům výchovně-vzdělávacího procesu.

Vyučovací pomůcky byly využívány, i přes jejich nedostatečné množství a mnohdy horší kvalitu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na 2. stupni byly dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

K hodnocení výsledků vzdělávání využívá škola vlastní evaluační nástroje – zejména čtvrtletní písemné práce z matematiky a českého jazyka. Hlubší analýza dosažených výsledků není prováděna. V minulých školních letech používala škola standardizované celostátní testy, v současnosti, po projednání v pedagogické radě, od těchto forem ustoupila a pracuje s nimi omezeně v upravené verzi (finanční náklady, nižší objektivita).

Žáci se pravidelně zapojují do soutěží a olympiád, velmi dobrých umístění v okresních kolech dosáhli v minulém školním roce mj. v matematice, zeměpisu, chemii, anglickém i německém jazyce. Pravidelně kvalitních výsledků dosahuje klub mladých debrujárů.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny na základě poznatků zjištěných hospitační činností, kontrolou povinné dokumentace a dalších písemností učitelů a žáků, s přihlédnutím k realizaci pojetí zvolených vzdělávacích programů, personálním a materiálně-technickým podmínkám.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech měly celkově velmi dobrou úroveň. Kvalitní byla zejména výuka profilujících předmětů – cizích jazyků a informatiky.

HODNOCENÍ SOUČÁSTI ŠKOLY - ŠKOLNÍ DRUŽINY

Realizace výchovně-vzdělávací práce

Výchovně-vzdělávací práce vychází z konkrétních podmínek ŠD a navazuje na zvolený vzdělávací program školy. Při ŠD nepracují zájmové kroužky, žáci využívají bohaté nabídky zájmové činnosti organizované školou a DDM. Na veřejnosti se ŠD prezentuje v rámci celoškolských aktivit, účastní se nejrůznějších kulturních a sportovních akcí organizovaných převážně DDM Litovel.

Výchovně-vzdělávací práce školní družiny navazuje na vzdělávací program školy.

Organizace a průběh činností ve školní družině

Školní družina zajišťuje ranní i odpolední provoz, prázdninový provoz je zabezpečován v součinnosti s ostatními školami města dle zájmu žáků a jejich rodičů. Počet přihlášených a zapsaných žáků nepřesahuje stanovený limit. Kontrolou pedagogické dokumentace bylo zjištěno, že pobyt pravidelně a nepravidelně docházejících žáků se časově nepřekrývá. Provoz školní družiny je časově vhodně rozvržen, jeho rozsah byl ředitelem školy projednán se zřizovatelem. Vnitřní řád družiny je funkční, dává dostatečný rámec pro jejich činnost. Stanovený režim dne je vyvážený. Vzdělávací cíle respektují vývojové a individuální potřeby dětí. Pobyt venku je do činnosti družiny zařazován v dostatečné míře, organizování výchovně-vzdělávacích činností a jejich uspořádání v průběhu dne jsou v souladu s požadavky psychohygieny. Celoroční plán je konkretizován do týdenních plánů, vhodné

zastoupení mají odpočinkové, zájmové i rekreační činnosti včetně přípravy na vyučování. Odborné dovednosti i osobní zaměření vychovatelek školní družiny pozitivně ovlivnily kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti družiny.

Zvolené metody práce převážně odpovídaly daným podmínkám a složení oddělení, respektovaly požadavky na specifickou pedagogiku volného času. Byl vytvořen dostatečný prostor pro individuální i skupinovou práci, organizace činností umožnila všem žákům aktivní spoluúčasť a seberealizaci. Sledované zájmové výtvarné a konstruktivní činnosti zvolené na základě dobrovolnosti byly pro žáky dostatečně atraktivní, uplatňované vzdělávací postupy podporovaly rozvoj fantazie a tvořivosti, méně však samostatného verbálního projevu. V rámci odpočinkové činnosti vychovatelky volily takové postupy, které odpovídaly individuálním potřebám a stupni únavy žáků. Organizovaná i spontánní rekreační činnost byla vhodně orientována na rozvoj smyslového vnímání a nervosvalové koordinace

Častým zařazováním diskuzní metody spojené s využitím životních zkušeností žáků bylo vytvořeno pozitivní komunikativní prostředí. Motivace ke všem sledovaným činnostem byla dostatečně aktivizující a podnětná, pozitivním hodnocením žáků vychovatelky podporovaly jejich iniciativu a zdravou sebedůvěru.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům vzdělávání a výchovy mimo vyučování. Činnost školní družiny měla velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 349-02-02 ze dne 7. prosince 1998 se shodují s údaji uvedenými ve Zřizovací listině a Dodatku č. 1 vydaném Městským zastupitelstvem Litovel s účinností od 1. ledna 1993, ve znění Dodatku č. 2 s účinností od 1. září 1998.
- Škola se zapojila do projektu Comenius – Aktivita 1, vyhlášené Národní agenturou Sokrates v Praze. Do akce je zapojena většina žáků, její význam spočívá v rozšiřování jazykových i všeobecných znalostí a vytváření hodnotové orientace.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy Litovel, Jungmannova 655 a Dodatek č. 1 vydané Městským zastupitelstvem v Litovli s účinností od 1. ledna 1993, ve znění Dodatku č. 2 s účinností od 1. září 1998
2. Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vztahující se ke školnímu roku 2003/2004: Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 349-03-02 ze dne 7. prosince 1998, třídní knihy, třídní výkazy a namátkově vybrané katalogové listy žáků, rozvrh hodin, školní řád, záznamy z pedagogické rady, záznamy individuálně integrovaných žáků, personální dokumentace všech pedagogických pracovníků - doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání; třídní knihy 1. stupně za školní rok 2002/2003
3. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
4. Statistický výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 ke dni 30. září 2003
5. Dokumentace ředitele školy: Celoroční plán práce na školní rok 2003/2004, Dlouhodobý plán rozvoje ZŠ Litovel, Jungmannova 655 na období 2003 – 2010, plán pedagogických a provozních porad 2003/2004, záznamy z provozních porad ve školním roce 2002/2003

- a 2003/2004, přehled projektů DVPP ve školním roce 2002/2003, plán DVPP na školní rok 2003/2004, plán hospitační činnosti 2003/2004, hospitační záznamy za školní rok 2002/2003, kritéria pro přiznávání osobních příplatků a odměn, záznamy sebeevaluace učitelů 1. stupně, výsledky ankety „žáci a my“, výsledky testů kognitivních schopností žáků 4. ročníku ve školním roce 2001/2002
6. Učební plány školy - 2. stupeň - na období 2000-2004, 2001-2005, 2002-2006, 2003-2007
 7. Časově tematické plány učiva sledovaných předmětů na školní rok 2003/2004
 8. Závěrečné písemné práce z matematiky, cizích jazyků a kontrolní slohové práce z českého jazyka ve školním roce 2002/2003
 9. Namátkový výběr sešitů, pracovních sešitů, žákovských knížek a deníčků žáků kontrolovaných tříd
 10. Podkladová inspekční dokumentace
 11. Inspekční zpráva čj. 132 151/98-11053 ze dne 21. dubna 1998

ZÁVĚR

- *Většina vyučujících splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka profilujících předmětů je v cizích jazycích zabezpečena v plném rozsahu kvalifikovanými učiteli, výuka informatiky částečně. Na kvalitu výuky neměla tato skutečnost žádný negativní vliv.*
- *Materiálně-technické podmínky (prostorové dispozice, vybavení učebnicemi, učebními pomůckami, didaktickou a výpočetní technikou) umožňuje realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Odpovídajícím materiálním zázemím jsou zabezpečeny předměty s rozšířenou výukou, v ostatních předmětech převažuje standardní vybavení staršími, zpravidla funkčními pomůckami.*
- *Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů, realizací rozšířené výuky cizích jazyků a informatiky škola respektuje požadavky žáků o rodičů. Učební plány zvolených vzdělávacích programů jsou dodrženy, nesoulad výuky s učebními osnovami byl zjištěn pouze v českém jazyce na 1. stupni ve školním roce 2002/2003.*
- *Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy příznivě ovlivňuje činnost poradních orgánů, které se však plně nedaří využívat k metodickým a zpětnovazebním účelům. Výuka sledovaných předmětů měla rozdílnou, celkově velmi dobrou úroveň. Učitelé uplatňovali metody a formy práce umožňující žákům aktivní osvojování učiva. Kladem byla promyšlená struktura vyučovacích hodin, respektování komunikativního pojetí výuky, názornost, příznivá pracovní atmosféra a pozitivní přístup učitelů k žákům. Negativem části sledované výuky byly zejména slabší motivace žáků, monotónní průběh vyučovacích hodin, nedůsledné respektování psychohygienických zásad, didaktické a odborné chyby.*
- *Vzdělávací a výchovná činnost školní družiny je velmi dobrá.*
- *Ve srovnání se závěry minulé inspekce došlo k částečnému zlepšení prostorových podmínek způsobené poklesem počtu tříd a realizací půdní vestavby. Přesto odborné učebny zůstaly nadále kmenovými a celkové materiálně-technické podmínky průměrné. Přirozenými změnami v pedagogickém sboru se zlepšila aprobovanost výuky předmětů s výchovným zaměřením. Bylo ukončeno vzdělávání podle programu Obecná škola a zavedena rozšířená výuka informatiky a výpočetní techniky v návaznosti na vybudování počítačové sítě v celé škole. Řada učitelů uplatňuje moderní prvky výuky a systematicky realizuje poznatky získané dalším vzděláváním.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vít Široký	Vít Široký v. r.
Členové týmu	PaedDr. Michal Kalabis	M. Kalabis v. r.
	Mgr. Tomáš Král	dlouhodobě nemocen
	Mgr. Blahoslav Melhuba	Blahoslav Melhuba v. r.
	Mgr. Dagmar Raisová	Dagmar Raisová v. r.

Kontrolní pracovnice:

Danuše Dedková, Anna Kouřilová, Zdeňka Velková, Ing. Markéta Tomečková

V Přerově dne 15. prosince 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. ledna 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Václav Hrubý, ředitel školy	V. Hrubý v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Jasínkova 5, 750 02 Přerov. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc	2004-01-21	m4-1007/04-11071
Zřizovatel – Obec Litovel, nám. Přemysla Otakara 778, 784 01 Litovel	2004-01-21	m4-1008/04-11071

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2004-01-21		Připomínky nebyly podány.